పోతనభాగవతంలో రసగుళికలు

– ఆర్.శర్మ దంతుర్తి

30 వ భాగం

అదితి వ్రతం - వామనావతారం – 4

బలి ఇంద్రపదవిలో కూర్చున్నాక ప్రపంచం అంతా మునుపటికన్నా బాగున్నట్టే ఉంది. మరి దేవతలో? వాళ్ళు చెట్టుకొకరు, పుట్టకొకరు చొప్పున సర్దుకున్నారు. అదితి ఇదంతా చూసి కశ్యపుడితో మొరపెట్టుకుంది. ఇప్పుడు ఆయనేం చేయాలి? ధర్మబద్ధంగా ఇంద్రుడైన బలిని పదవీచ్యుతుణ్ణి చేయడానికి ఎవరికుంది అధికారం? తానేదో చేయగలడనుకున్నా చేస్తాడా? పోనీ ఏదో విధంగా చేసాడనుకుందాం, అలా చెయ్యొచ్చా? ఎంతటి మహాత్ముడైనా భగవదేచ్ఛ దాట(లే)డు కదా?

వ. అనిన మనోవల్లభ పలుకు లాకర్ణించి ముహూర్తమాత్రంబు చింతించి విజ్ఞానదృష్టి నవలంబించి భావికాల కార్యంబు విచారించి కశ్యప బ్రహ్మ యిట్లనియె. [8-474]

ఓ క్షణం కళ్ళుమూసుకుని దివ్య దృష్టితో చూసేసరికి అంతా తెలిసింది. ముందేం చేయాలో విచారించి – ఆవిడ వింటుందని కాదు కానీ చెప్పాలి కనక – చెప్తున్నాడు.

మ. జనకుం డెవ్వడు? జాతుఁ డెవ్వఁడు? జనిస్థానంబు లెచ్చోటు? సం
జననం బెయ్యది? మేను లేకొలఁదిఁ? సంసారంబు లేరూపముల్?
వినుమా యింతయు విష్ణుమాయ దలఁపన్వేఱేమియున్ లేదు; మో
హ నిబంధంబు నిదాన మింతటికి జాయా! విన్నఁబో నేటికిన్? [8-475]

తండ్రి ఎవడు కొడుకెవడు? మన పుట్టుక ఎటువంటిదీ, మన శరీరాలేపాటివి? ఈ సంసారం ఎటువంటిది? ఇదంతా విష్ణుమాయ తప్ప మరేంలేదు సుమా. అందుచేత ఇదంతా తలకి ముడివేసుకోవడం ఎందుకు? ఈ జీవితాలలో ఏదో జరిగినా చిన్నబుచ్చుకోవడం, పొంగిపోవడం ఎందుకు? ఈ చెప్పడం ఎలాంటిదంటే, మనకో పెద్ద సమస్య వచ్చిందనుకోండి. ఎటూ తేలకుండా ఉంది పరిస్థితి. అప్పుడు ఓ స్వామిగారు ఊర్లో ఉన్నట్టు తెల్సింది. వెళ్ళి అయ్యా ఇలా ఈ సమస్య వచ్చింది. ఏం చేయమంటారు అని అడుగుతాం. ఉన్న రోగాలు రొచ్చులుతో మనలోకం మనది. కానీ ఈ స్వామి గారికి అవన్నీ ఓ పెద్ద తలనెప్పి కనక అవన్నీ వదులుకుని సన్యసించాడు. ఆయనలోకంలో భగవంతుడొకడే ఆయనికి కావాల్సింది. అందుకని ఆయనకి మనకున్న రోగాలు రొచ్చులూ పెద్ద సమస్యల్లా కనిపించవు. కళ్ళు మూసుకుని భగవంతుణ్ణి ధ్యానం చేయి అన్నీ సర్దుకుంటాయి అని చెప్తారు మనతో. ఎందుకంటే ఈ రోగాలూ

రొచ్చులూ ఎప్పుడూ ఉండేవే. మనదాకా రానంతవరకూ మనకేం ఢోకా లేదని అనుకుంటూ ఉంటాం. తీరా వస్తే? ఇవన్నీ సన్యసించిన వాడికి ముందే తెలుసు. అసలు ఆయన సన్యాసం తీసుకున్నదే ఇవన్నీ తెలిసి కదా? ఇదే విధంగా ఇప్పుడు కశ్యపుడు అదితితో చెప్పాడన్న మాట.

మ. భగవంతుం బరముం జనార్దనుఁ గృపాపారీణు సర్వాత్మకున్
జగదీశున్ హరి సేవజేయు మతఁడున్ సంతుష్టనిం బొంది నీ
కగు నిష్టార్థము లెల్ల నిచ్చు; నిఖిలార్థావాప్తి చేకూరెడిన్
భగవత్సేవలఁ బొందరాదె బహుసౌభాగ్యంబులం బ్రేయసీ! [8-477]

ఇక్కడ కశ్యపుడు కూడా సరిగ్గా ఇలాగే చెప్తున్నాడు. దయాసముద్రుడైన భగవంతుణ్ణి హరిని ధ్యానించు ఆయనే చూసుకుంటాడు. భగవంతుణ్ణి అడిగితే ఏమిస్తాడు ఆయన? అది కూడా చెప్తున్నాడు – నిఖిలర్ధావ్యాప్తి చేకూరెడిన్ – సమస్తమైన ప్రయోజనములు చేకూరుతాయి; అయితే ఆయన ఇస్తాడా ఇవ్వడా అనేది మనం అడిగే విధానం బట్టి ఉంటుంది. దీని గురించి ముందు మళ్ళీ చూద్దాం.

క. నారాయణుఁ బరమేశ్వరు
నేరీతిఁ దలంతు? మంత్ర మెయ్యది? విహితా
చారంబు లే ప్రకారము?
లారాధన కాల మెద్ది? యానతి యీవే. [8.479]

మరిప్పుడు హరి పేరు చెప్పాడు కనక ఎలా ధ్యానించాలో అడుగుతోంది అదితి. ఎలాచేయాలి ఈ ధ్యానం? ఎంతకాలం చేయాలి? ఏయే ఆచారాలు పాటించాలి అంటూ. అదికూడా చెప్తున్నాడు.

వ. అనినఁ గశ్యప ప్రజాపతి సతికిఁ బయోభక్షణంబను వ్రతంబుపదేశించి తాత్కాలంబునుఁ, దన్మంత్రంబును, దద్విధానంబును, దదుపవాస దాన భోజన ప్రకారంబులును నెఱింగించెను. అదితియును ఫాల్గుణ మాసంబున శుక్లపక్షంబునఁ బ్రథమదివసంబునన్ దొరకొని పండ్రెండు దినంబులు హరి సమర్పణంబుగా వ్రతంబు జేసి వ్రతాంతంబున నియత యై యున్న యెడఁ జతుర్బాహుండునుఁ బీతవాసుండును శంఖ చక్ర గదాధరుండునునై, నేత్రంబుల కగోచరుండైన నారాయణదేవుండు ప్రత్యక్షంబైనం గనుంగొని [8-480]

సరే అడిగింది కనక నారాయణ మంత్రం, అదెలా జపించాలి, ఎన్నాళ్ళు చేయాలి, వ్రతం, దాంట్లో చేయాల్సిన ఉపవాసాలు, భోజనం అన్ని చెప్పి ఆయన పక్కకి తప్పుకున్నాడు. ఇక్కడొక విషయం గమనించారా? ధ్రువుడు నారదుడి దగ్గిర ఉపదేశం పొందాక నారదుడు ఏం చెప్పేడు ధ్రువోపాఖ్యానంలో?
వ. ఉత్తమశ్లోకుండగు పుండరీకాక్షుండు నిజమాయా స్వేచ్ఛావతార చరితంబుల చేత నంచింత్యముగా నెద్దిచేయు నద్ది హృదయగతంబుగా ధ్యానంబు చేయందగు; మఱియుఁ గార్యబుద్ధింజేసి చేయంబడు పూజావిశేషంబులు వాసుదేవమంత్రంబున సర్వేశ్వరునికి సమర్పింపవలయు; ఇట్లు మనోవాక్కాయ కర్మంబులచేత మనోగతంబగునట్లుగా భక్తియుక్తంబు లయిన పూజలచేతఁ బూజింపంబడి, సర్వేశ్వరుండు మాయాభిభూతులు గాక సేవించు పురుషులకు ధర్మాది పురుషార్థంబులలో ననభిమతార్థంబునిచ్చు; విరక్తుం డగువాఁడు నిరంతర భావంబయిన భక్తియోగంబునం జేసి మోక్షంబుకొఱకు భజియించు" ...
[4-256]

అక్కడ ధ్రువుడు "మాయాభిభూతులు గాక సేవించు" కుర్రవాడు. వాణ్ణి ఈ సంసారంలోకి లాగడం అనవసరం. మరి అదితో? ఆవిడకి కావాల్సింది మోక్షం కాదు. దేవతలు బాగుపడాలి అంతే. మరి ఇటు కోరికలు లేని ధ్రువుడికీ అటు కోరికలు కోరే అదితికీ భగవంతుడు అన్నీ ఇవ్వగలడా? అదికూడా నారదుడు చెప్పేడు కదా "....ధర్మాది పురుషార్థంబులలో ననభిమతార్థంబునిచ్చు." అందుకే భగవంతుడంటే కల్పవృక్షం వంటివాడు. ఏది అడిగితే అదే ఇవ్వగలడు. అయితే ఇక్కడ అదితి మోక్షం గురించి అడగట్లేదు కనక కశ్యపుడు ఇలా భగవంతుణ్ణి ఆరాధించూ అని చెప్పాడంతే. కానీ ఆయన కనిపిస్తాడా, కనిపిస్తే ఏమి అడగాలి అనేవి చెప్పలేదు. ఎందుకంటే భగవంతుడు కనబడాలి అంటే చేయవల్సిన పరిశ్రమా, కష్టం, కనపడ్డాక అడిగేదీ మన మనః స్థితుల మీద ఆధారపడి ఉంటాయి కనక.

సరే, ఈ వ్రతం పద్ధతీ అన్నీ విన్నాక అదితి ఫాల్గుణ మాసంలో మొదటి రోజునుంచి పన్నెండు రోజులు దీక్షగా తపస్సూ, వ్రతం ఆచరించింది. ఎలా చేసింది వ్రతం? "హరి సమర్పణంబుగా.." అంటే కోరిక మనసులో ఉన్నా అది తీరినా తీరకపోయినా వ్రతం మాత్రం హరికి దక్కేలాగ అన్నమాట. దీన్నే "యోగః కర్మసు కౌశలం" అనడం. వ్రతం అయ్యాక మామూలు కళ్ళకి కనబడని శ్రీహరి ప్రత్యక్షమయ్యేడు. ఎలాగ కనిపించాడు? "జతుర్బాహుండును౦ బీతవాసుండును శంఖ చక్ర గదాధరుండునునై.."

భలేవారండీ, పన్నెండురోజుల్లో వ్రతం చేసాక శ్రీహరి కనిపించేస్తే సన్యసించడం ఎందుకూ, సంసారం అన్నీ వదులుకోవడం ఎందుకూ? ఆత్మ సాక్షాత్కారం ఇంత సులభం అయితే ఓ రామకృష్ణులూ, బుద్ధుడూ ఇంట్లోంచి పారిపోయి వంటరిగా అన్ని సంవత్సరాలు తపస్సుచేయడం ఎందుకూ? ఫాల్గుణ మాసంలో అదితి చేసినట్టు పన్నెండురోజులు వ్రతం చేస్తే చాలదూ? ఈ పన్నెండు రోజులూ తప్ప మిగతా రోజుల్లో ఎవర్ని ఎలా మోసం చేసినా, ఎన్ని అబద్ధాలాడినా ఎలా ఉన్నా ఫర్వాలేదు కదా?

దీని గురించో చిన్న కథ చెప్పుకుందాం. శంకర భగవత్పాదులు సన్యసించాక చిన్న వయసులో ఓ రోజు భిక్షాటనకి వెళ్ళి ఓ ఇంటి తలుపు తట్టేరుట. ఆ ఇంట్లో ఉన్నావిడ అతి పేదరికపు స్త్రీ. ఏనాడూ తాను ఇంత తిన్నదీ లేదు ఎవరికీ పెట్టినదీ లేదు. కానీ శంకరులని చూడగానే ఏదో ఇవ్వాలనిపించింది. ఇంట్లోకి వెళ్ళి అన్నీ వెతికారు. ఏమీ లేదు ఇవ్వడానికి. కానీ ఈయన్ని వట్టిచేతులతో పంపించకూడదు. అలా వెతగ్గా వెతగ్గా ఓ ఉసిరి కాయ కనిపించింది ఇంటావిడకి. అదే తీసుకొచ్చి పాత్రలో వేసారు కన్నీళ్ళతో. ఇది చూసిన శంకరులకి కళ్ళు చెమర్చాయి. వెంతనే ఆవిడ దరిద్రం పోవాలని "అంగం హరే పులకభూషణ మాశ్రయంతీం...." అంటూ లక్ష్మీదేవిమీద కనకధారా స్తవం చదివారు. దేనికోసం? నాకు డబ్బులివ్వమ్మా అనికాదు. ఇంతటి పేదరికంలో ఉన్నా ఈవిడ నాకు ఏదో ఇవ్వడానికి ముందుకొచ్చింది, ఆవిడని కనికరించవమ్మా అని. దానితో ఒక్కసారి ఆవిడింట్లో బంగారు ఉసిరిపళ్ళు రాలాయి. అంటే భగవంతుడి అనుగ్రహం రావడానికి ఏమిటి ముఖ్యం? మనస్సు. సన్యాసం కాదు. మరి సన్యసించడం ఎందుకూ? ఆ మనః స్థితి సంపాదించడానికి. ఆ స్థితి సంపాదించాక భగవద్దర్శనం ఎంతసేపు? క్షణ మాత్రం. అది మనం చేరగానే ఆయన "సిరికించెప్పడు, శంఖ చక్రయుగమున్ చేదోయి సంధింపడు..." అంటూ పరుగెట్టుకొస్తాడు. అందుకే అదితికి పన్నెండు రోజుల్లో కనిపించాడు. ఎంత కష్టపడినా భగవంతుడు కనికరించలేదు అనుకునేవారు తెలుసుకోవల్సినది ఇదే. పన్నెండురోజులు ఒక్క క్షణం కూడా శ్రీహరి తప్ప మనుసులో ఇంకేమీ రాకుండా చూడగలిగితే ఎందుక్కనిపించడూ? దీన్నే ఇంతకు ముందు వ్యాసాల్లో శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస చెప్పిన కథలో చూసాం.

భగవంతుడో కల్ప వృక్షం కానీ అడిగేవాడి మనః స్థితి బట్టి ఏది ఇస్తాడో ఏది ఇవ్వడో అనేది మారుతూ ఉంటుంది. శివానందగారు చెప్పినట్టు 'హేయ్ దేవుడా నాకు పదిరూపాయలు కావాలిప్పుడు; ఇచ్చేయ్" అని అడగడం వేరూ, "ఏమీ లేకపోయినా నాకు ఉసిరికాయ ఇచ్చిన ఆవిడ దరిద్రం తీర్చు అనడం వేరూను". గమనించవల్సిన విషయం ఏమిటంటే శంకరులు లక్ష్మీ దేవితో "అమ్మా నువ్వు నాకు డబ్బులిస్తే నేను ఆవిడకిస్తా" అనక పోవడం. అదే శుద్ధమైన మనస్సుతో "అయ్యో ఆవిడకేమీ లేదు, ఆవిడ దరిద్రం తీర్చవమ్మా" అని అడగడానికీ, "ఇది నాకు ఇస్తే నేను నీకు తల నీలాలు ఇస్తా, అది ఇస్తా

ఇది ఇస్తా" అని బేరం పెట్టడానికి ఉన్న తేడా. శంకరులు అడిగినదాంట్లో "నేను" అనేదానికి తావులేదు. ఆ "నేను" అనేది పోయింది కనకే ఆయన శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు.

అసలు భగవంతుడనేవాడు ఉన్నాడని ఒప్పుకుంటే మనకి లభించేవన్నీ భగవంతుడిచ్చినవే కదా? అంటే మనకొచ్చే జీతం, ఉన్న డబ్బులూ ఇళ్ళూ, వాకిలీ, సంతానం అవన్నీ ఆయనిచ్చినవే అయినప్పుడు, అందులోంచి ఓ పది రూపాయలు తీసి హుండీలో వేయటం, వేసినందుకు ఏదో ఘనకార్యం చేసినట్టు పొంగిపోయి భగవంతుడు మనకేదో ఇవ్వాలనుకోవడం చాలా హాస్యాస్పదంగా అనిపించదూ? అందుకే “భవతు భవదర్థం మమ మనః” – మనస్సనేది భగవంతుడికివ్వాలని శంకరులంటారు. మళ్ళీ ఆ ఇచ్చే మనసు ఎలా ఉండాలి? శుభ్రమైనది. హనుమాన్ చాలీసా చివర్లో తులసీదాసు కూడా అలాగే అంటారు – "పవన తనయ సంకట హరణ మంగళ మారతి రూప్, రామ లఖన సీతా సహిత హృదయ బసహు సురభూప్" అని. అంటే పవన సుతుణ్ణి సీతారామ లక్ష్మణుల సమేతంగా వచ్చి తన హృదయంలో ఉండమని అడుగుతున్నారు. మరి ఆయన వచ్చి వుండాలంటే మనం ఆ హృదమనే ప్రదేశాన్ని శుభ్రంచేసి ఉంచాలి కదా? అలాంటి శుభ్రమైన మనస్సుకోసం ఎన్నేళ్ళూ, ఎన్ని జన్మలు పడుతుందో ఎవరికెరుక? మళ్ళీ ఈ శుభ్రపరుచుకునే విషయంలో మోసుకోవడానికి ఎవరి శిలువ వారిదే.

క. చూపుల శ్రీపతి రూపము
నాపోవక త్రావి త్రావి హర్షోద్ధతయై
వాపుచ్చి మంద మధురా
లాపంబులఁ బొగడె నదితి లక్ష్మీనాథున్. [8-482]

సీ. యజ్ఞేశ! విశ్వంభరాచ్యుత! శ్రవణ మం;
గళనామధేయ! లోకస్వరూప!
యాపన్న భక్త జనార్తి విఖండన! ;
దీనలోకాధార! తీర్థపాద!
విశ్వోద్భవస్థితి విలయకారణభూత! ;
సంతతానంద! శశ్వద్విలాస!
యాయువు దేహంబు ననుపమ లక్ష్మియు;
వసుధయు దివముఁ ద్రివర్గములును [8-483]

తే. వైదికజ్ఞాన యుక్తియు వైరిజయము
నిన్నుఁ గొలువని నరులకు నెఱయఁ గలదె
వినుతమందార! గుణహార! వేదసార!
ప్రణత వత్సల! పద్మాక్ష! పరమపురుష! [8-483.1]

ఆ. అసురవరులు సురల నదలించి బెదరించి
నాక మేలుచున్న నాఁట నుండి
కన్న కడుపుఁ గాన కంటఁ గూరుకు రాదు
కడుపుఁబొక్కు మాన్పి కావవయ్య. [8-484]

కనిపించిన విష్ణువుని అన్ని విధాలా స్తుతించి అదితి చెప్తోంది – బలి ఇంద్రపదవి ఎక్కినప్పట్నుంచి నాకు కంటి మీద నిద్రలేదు. కన్న కడుపుశోకం తీర్చు అంటూ. నిన్ను కొలవని వారికి "వైదికజ్ఞాన యుక్తియు వైరిజయము" అనడంలో కశ్యపుడికున్న విజ్ఞానం నీవల్లే వచ్చింది సుమా, నాకు కూడా అలాగే శత్రువులమీద విజయం వస్తుందనుకుంటున్నాను అని చెప్పకనే చెప్తోంది. అదితి ప్రార్థన విన్నాక శ్రీహరి ఏమన్నాడో వచ్చే వ్యాసంలో.

పోతన భాగవతం ఇంటర్నెట్లో ఇక్కడ చూడవచ్చు: http://telugubhagavatam.org/

(కొనసాగింపు వచ్చే సంచికలో)

COMMENTS